

TA' UD OG GEM!

TILLYKKE TIL STEGE

750 ÅR GAMMEL – OG EVIGUNG

Byen er ramme om vores liv. En fælles organisme, vi alle er del af. Den 'sætter sig i en'. Som der står i Michael Billes nye Jubilæumssang:

"Man slipper aldrig helt, hvor engang man havde rod, for evigt har vi byen i vort blod.

Stege, Stege, du vores by iblandt byer."

Derfor er det dejligt, at vi i år kan fejre Steges 750 års fødselsdag! For Steges borgere. Og for alle Mønboere, for en by må have et opland. Og for Steges mange gæster. Det er også jeres by! I denne miniavis præsenteres det store jubilæumsprogram. Tag den ud og gem den!

"Vi inviterede fra starten byens foreninger med i arrangørkredsen", siger Knud Larsen, formand for Jubilæumskomiteén.

"Det har resulteret i et både omfattende og alsidigt program.

Over 50 arrangementer, noget for enhver smag".

Dét havde ikke været muligt uden opbakning fra en lang række arrangører, medvirkende og 'sponsorer'. Jubilæumskomiteén siger varmt TAK til alle, der har bidraget.

Kirken, havnen og handelen er de eneste ting, der har været her i alle 750 år. Derfor fylder de en del den 13. maj, hvor jubilæet officielt skydes i gang.

På miniavisens midtersider kan du se det samlede program, og www.stege750.dk bringer uddybninger og evt. ændringer undervejs gennem jubilæumsåret.

Byjubilæet står i høj grad i historiens tegn. Fortiden er en aktiv medspiller i Steges nutid; de historiske bygninger og anlæg er en del af byens sjæl. Vi ser også jubilæet som en nøgle til byens fremtid. Som et udtryk for den 'gør det selv-ånd', som er Steges vigtigste vækst-potentiale fremover.

Med ønske om et godt Jubi-år – og en lys fremtid for Stege!

Jubilæumskomiteén

MIDDELALDERHYGGE, MORGENBORD OG FESTGUDSTJENESTE

Fejringen af Steges 750 år som købstad starter søndag 13. maj med morgenbord, middelalderhygge og festgudstjeneste. Der er gratis rundstykker og kaffe på Storetorv fra kl. 9. Middelalderstemningen står Steges middelalder-musikanter Meonia Musica og instrumentmagerens kone for. De går rundt mellem bordene med deres musik og sange.

Ved 10-tiden følger de morgenbordsgæsterne op til Stege Kirke, der holder festgudstjeneste i anledning af byjubilæet. Kvindelige Marineres Musikkorps spiller før gudstjenesten.

Roskilde Stifts biskop Peter Fischer Møller og Vordingborgs Provstis provst Mette Magnusson går sammen med flere præster i procesion til deres pladser. Korsang, orgel og trompeter festliggør gudstjenesten. Stege Kirke har bestilt et lystræ, som bliver indviet under gudstjenesten.

Samtidig fejrer Foreningen Justitia den seneste istandsættelse af det 300 år gamle kirkeskib. Det sker med en fotoudstilling i kirken.

Efter gudstjenesten serveres der sandwiches i et telt på Kirkepladen. Borgmester Mikael Smed og formand for Jubilæumskomiteén Knud Larsen holder korte festtaler for byjubilæet. Senere optræder Ildus Gøglicus, mens Meonia Musica spiller til gøglerierne.

Middelalderstemningen fortsætter i højt humør resten af eftermiddagen til Virelai, Meonia Musica og Falsterpibens festlige sange og musik. Kvindelige Marineres Musikkorps spiller igen på Storetorv kl. 13.30.

Stege i gamle dage

Samme dag, 13. maj, er der kl.11 og kl. 14 premiere på filmen 'Stege i gamle dage' i Biografen Stege. Det er Lokalarkivet på Møns Museum, der har digitaliseret en række gamle mønske film. Medlemmer af Foreningen Kino Møn har klippet det hele sammen til en fantastisk film med underlægningsmusik ved musikskolens elever.

(Læs videre på s. 4)

Komiteén for Steges 750 års købstadsjubilæum i 2018

PROGRAM FOR STEGES KØBSTADSJUBILÆUM 2018, 1

Dato	Aktivitet	Arrangør	Kort beskrivelse af indhold
10. maj	Kristi Himmelfartsdag		
11. maj	Glad fredag		
12. maj kl. 11-13 Fernisering	Ny udstilling: 'Steges Købmænd'	Møns Museum	Hvem var nogle af købmændene i Stege, hvad solgte de, og hvor lå deres købmansgårde?
13. maj kl. 9-10	Gratis Morgenbord på Storetorv	Handelsstandsforeningen / Møns Museum	Gratis rundstykker og kaffe på torvet for byens borgere, mens middelalderhyggen spredes af Instrumentmagerens kone og Meonia Musica
13. maj kl. 10 og 12.00	Musik v. Kvindelige Marineres Musikkorp	Møns Marineforening / Foreningen Justitia	I tilknytning til festgudstjenesten i Stege Kirke. Musikkorpset spiller i kirken før festgudstjenesten og senere (kl. 13.30) på Torvet.
13. maj kl. 10.30	Festgudstjeneste – officiel start på jubilæumsåret	Stege Kirke m. fl.	Festgudstjeneste i anledning af byjubilæet
13. maj kl. 12.30-16	'Balladedans og Gøgl' på Kirkepladsen	Møns museum	Middelaldermusik, dans, sang og gøgl på kirkepladsen efter festgudstjenesten med Ildus Gøglus, 'Instrumentmagerens kone', 'Meonia Musica', 'Falsterpiben' og 'Virelai'
Fra 13. maj	Justitia-udstilling i Stege kirke og butikker i byen	Foreningen Justitia / Stege Kirke	Kirkeskibet Justitia har fulgt Stege i 300 år. Udstilling i forbindelse med den 10- årlige istandsættelse .
13. maj kl. 11 og kl. 14 premiere	'Stege i gamle dage' Biografen i Stege Underlægningsmusik ved Musikskolen	Biografen Stege / Vordingborg Musikskoles Møn-afdeling	Møns Museum har digitaliseret deres gamle mønske film. Foreningen Kino Møn har klippet dem sammen til en fantastisk film med underlægningsmusik ved musikskoles elever. (Filmen spilles også ved sommerens tirsdagsmarkeder).
13. maj	'Det handler om handel - Stege Byjubilæum 2018'	Møns Museum	Morten Aagård Borg starter optagelserne af sin podcast serie, som handler om Steges handel gennem historien og i fremtiden. Optagelserne varer frem til 21. oktober
13. maj	'Mit Stege' Filmværksted	Filmfabrikken	Filmfabrikkens filmværksted for mønboere starter optagelserne af portrætter - views om fortid, nutid og fremtid i Stege. Optagelserne varer frem til 21. oktober.
19.-21. maj	Pinseweekend		
19. maj kl. 11 og kl. 13	Folkekor Store Torv	Rødkilde Højskole	På Storetorv dirigerer Franz Hoyos og Pia Hessner folkekoeret gennem et repertoire med danske sange gennem 750 år. Folkekoeret består af elever og borgere.
21. maj (2. pinsedag)	Gudstjeneste med provst Mette Magnusson	Stege Kirke Stege-Vordingborg Provsti	Den årlige gudstjeneste med provsten og provstiets præster er i anledning af byjubilæet flyttet fra Vordingborg til Stege.
26. maj	'Sov ude dag' / Dark Sky	Spejderne på Møn	Fokus på Dark Sky Møn med medvirken af folk fra Dark Sky og Brorfelde Observatorium, fakkeltog, overnatning i det fri
1. juni (fernisering)	Mit bedste sted i Stege - pro- jektioner på facader og gader	Filmfabrikken og skolerne	Filmværksted for 4. klasserne på Stege Skole med fokus på Middelalderen.
1. juni (fernisering)	Skriveværksted med forfatter Cecillie Eken	Stege Bibliotek	Skriveværksted for 6. klasserne på Stege Skole med Middelalder-tema. Historierne udstilles på biblioteket
4. juni kl. 17-19	Åbent Bageri på Bisca	Bisca	Åbent hus med rundvisning, sjov for børn, kaffe og kage. Billetter 50 kr. købes på Møns Museum. Overskuddet går til Camønoen!
9. juni	Havnens Dag / Vild med Vand	Møns Marineforening	Havnens dag vil i 2018 stå i byjubilæets tegn.
9. juni	Gratis sejlture med Færgen Møn	Færgen Møns Venner / Møns Marineforening	'Historiske' sejladser i tilknytning til Havnens Dag / Byjubilæet
15.-17. juni	Kræmmermarked		
15. juni kl. 19	Mika og Tobias	Kræmmermarkedet	Koncert for de unge på Tivoliscenen
15. juni kl. 22	Peter og De Andre Kopier	Kræmmermarkedet	Fest i Markedsteltet
15. juni	Indvielse af Middelalderhaven	Foreningen Historiske Planter	Middelalderfest
15. juni	Koncerter for Middelalderhaven	Stege Kirke i samarbejde med Foreningen Historiske Planter	Koncerter i anledning af indvielsen af Middelalderhaven. To koncerter, en i kirken og en i haven.
16. juni kl. 10 -14	Markedsplads med lokale produkter	Kultivator og Formation	Lokale producenter og kunstnere sælger lokale råvarer, fødevarerprodukter, kunst og kunsthåndværk på Storetorv
16. juni kl. 10 og kl. 12.30	'Spillet om Stege'	Rødkilde Højskole	Vandretteater rundt i byen (to forestillinger). Manuskript Jørgen Munch Rasmussen
16. juni	'Stege og den store verden'	Scene 1	Bigband Jazz-koncert på Sukkerfabrikken
16. juni kl. 21	BRO	Kræmmermarkedet	Koncert for de unge på Tivoliscenen
16. juni – 16. aug. (fernisering 16. juni)	Kunstudstilling	Kunstner-netværk	Fernisering på det gamle rådhus.. Mønske kunstnere m.fl. udstiller
16. juni - 16. aug.	Kunstudstilling i 15 butikker i byen	Kunstner-netværk	Mønske kunstnere fra kunstner-netværk samt andre udstiller
17. juni kl. 14.30	Rasmus Nøhr	Kræmmermarkedet	på Tivoliscenen

PROGRAM FOR STEGES KØBSTADSJUBILÆUM 2018, 2

Dato	Aktivitet	Arrangør	Kort beskrivelse af indhold
21. juni	Koncert, årsafslutning	Musikskolens Møn-afdeling	Musik gennem tiderne – Møns Museum eller biografen
26. juni	Justitia procession med Den Kongelige Livgardes Tambourkorps	Foreningen Justitia	Kirkeskibet 'Justitia' fylder 300 år, bæres gennem byen af orlovsgaster til genophængning i kirken - med flagallé og musik v. Den Kongelige Livgardes Tambourkorps mv.
26. juni <i>(Tidspunkt endnu ikke fastlagt)</i>	Jubilæumshæfte om Justitia	Foreningen Justitia	Jubilæumshæfte med billeder, titel: 'Stege Købstad 750 år, Justitia 300 år'
<i>(Tidspunkt endnu ikke fastlagt)</i>	Genskabelse af Silderuten – brochure og app	SOL – Stege og Omegns Lokalråd / Annie Jæger	Silderuten bliver genskabt i sin gamle form, brochure, incl. 'nye', relevante steder i byen. Præsentation af nyudviklet guide-app til mobiltelefoner/tablets
<i>(Tidspunkt endnu ikke fastlagt)</i>	'Stege gennem 750 år - byens huse og byens plan'	Bygnings- og landskabskultur Møn	Udgivelse af publikation 'STEGE 750 ÅR - byens historie fortalt af byens huse og byens plan'
30. juni kl. 14-22	Danmark Dejlignst – folkefest og marked ved Superbrugsen	Foreningen Danmark Dejlignst	Fest ved Superbrugsen med Tøsedrengene, HumørEkspressen og flere lokale bands
3., 10., 17., 24., 31. juli i & 7. aug.	Tirsdagsmarkeder		
Markeds-tirsdage i juli og august	Sommerhøjskole 'Stege gennem 750 år'	Stege Kirke	Stege kirkes sommerhøjskole handler i år om byens 750 årige historie. Seks foredrag, et om hvert århundrede, sluttende med 'Stege i dag'.
Markeds-tirsdage i juli og august	Kirkekoncerter	Stege Kirke	Kirkekoncerterne står i 2018 i byjubilæets navn
Markeds-tirsdage i juli og august	Middelaldermarked kl. 10-16	Møns Museum	Middelaldermarked i museumsgården.
Markeds-tirsdage i juli og august	Stegeguiden Kl. 10-11	Møns Museum	Guidet tur gennem Stege middelalderby med guide John Lentz
Markeds-tirsdage i juli og august	'Stege i gamle dage' Biografen i Stege	Biografen Stege / Vordingborg Musikskoles Møn-afdeling.	Filmen, som har premiere 13. maj, spilles ved sommerens tirsdagsmarkeder kl. 10 og 15.
Markeds-tirsdage i juli og august	Rundvisninger på Silderuten	House of Møn	Rundvisninger på Silderuten, historisk rute gennem Stege, v. Allan Huglsted
28. juli	Sommerfest på Storetorv	Handelsstandsforeningen	Stor Jubilæums-folkefest på Storetorv
28. juli	Maler-workshops i byrummet	Kunstnernetværket	Mønske kunstnere fra Kunstneretværk samt andre kunstnere udstiller
4. august	Post Danmark Rundt		Danmarks største cykeløb passerer Stege
9. -12. aug.	Møns Kulturfestival	Sukkerfabrikken	Fire dages festival på Sukkerfabrikken incl. kulturelle aktiviteter, design, kunst, musik, historiske rundvisninger m.v.
9.-12. aug.	Koncerter med violinisten Niklas Walentin	Møns Sommerkoncerter	Tre koncerter som led i Kulturfestivalen på Sukkerfabrikken
18.-19. aug.	Stafet for Livet		
24.-25. aug.	Folkemøde Møn		
7.-8. sept.	Sildemarked	Handelsstandsforeningen	Med byhistorisk / jubilæumsrelateret tema
7. sept.	Sildemarkedskoncert med 'Pøbel'	Stege Kirke	Middelaldermusik
7. sept.	Middelalder-gudstjeneste i Stege Kirke	Stege Kirke	Aftengudstjeneste i anledning af Sildemarkedet
15. - 21.okt	75.0 Stege ansigter	Julie Breuning / Billedskolen	75.0 portrætter – en blanding af Julie Breunings fotos af Stegeborgere og Billedskolens portrætter af de gamle købmænd.
19. okt.	Æblernes Dag		
Uge 42	Børneteater-forestilling	Biblioteket	Teater med fokus på Middelalderen
3. nov.	Mad og musik i mørket. Fest for Stege By og øens ildsjæle	Mønshallerne / foreningslivet	Kulturnat, kulturelle inde- og udeoplevelser med fakler og lys - som afslutning på jubilæumsåret. Med bl.a. Sweethearts, J. Tex & The Volunteers, lokale bands, diskotek osv.

OBS: Med små, brune typer har vi medtaget en række større events i Stege i 2018, selv om disse ikke er egentlige jubilæumsarrangementer.

Programmet opdateres løbende med klokkeslet, evt. ændringer m.v. på

www.stege750.dk

EVENTYRET OM SILDEN OG STEGES KØBMÆND

Stege fik sine første købstadsprivilegier i 1268. Med et pennestrøg samlede kongen al Møns handel på et sted og i de århundreder, der fulgte, oplevede Steges købmænd en enorm velstand takket være middelalderens svømmende guld – silden. Men sildeeventyret ebbede ud, og Steges købmænd måtte se sig om efter andre indtjeningsmuligheder. De blev leveringsdygtige i varer, som Møns bønder ikke selv kunne producere, som tobak og brændevin. Heldigvis for købmændene var bønderne ualmindeligt glade for begge dele.

Ingen dans på roser

Ligesom købmændene i middelalderen tjente købmændene på 1700-, 1800- og 1900-tallet også godt. De blev rige. Men købmændslivet var ikke en dans på roser. Nogle købmænd gik fallit, andre så deres købmændsgårde brænde ned i 1700-tallets voldsomme bybrande. I midten af 1800-tallet blev det for første gang tilladt at drive handel uden for købstæderne, og i 1970 blev købstadsprivilegierne helt afskaffet. Den øgede konkurrence satte en stopper for mange af de købmænd, der i generationer havde domineret Stege. I dag har købmændene - såvel som det sidste supermarked - forladt Storegade. Til gengæld er specialforretningerne rykket ind i de smukke gamle købmændsgårde. De sælger lokale produkter af høj kvalitet. Det har sat Møn på danmarkskortet og gjort øen til en kulinarisk destination.

Fernisering 12. maj

12. maj åbner "Steges Købmænd", ny udstilling på Møns Museum. Den faste udstilling, 12 fantastiske fortællinger, suppleres nu med endnu en fortælling: den om Steges Købmænd. Der er fernisering 12. maj kl. 11-13. Træd ind i købmændenes rum, og få historien om nogle af de købmændsfamilier og den handel, der formede det Stege, man kan spadserer igennem i dag.

Det sker allerede 12. maj

Udstillingen Steges Købmænd åbner på Møns Museum (se øverst på siden).

Det sker også... den 13. maj

- Morten Aagaard Borg starter optagelserne af sin podcast serie 'Det handler om handel, Stege Byjubilæum 2018'. Podcast og Audiowalk. Gennem interviewene får lytterne en indsigt og en stemning af Steges handel gennem tiderne. Optagelserne varer frem til 21. oktober.
- Filmfabrikkens Filmværksted for mønboere starter optagelserne til 'Mit Stege' - portrætinterviews om fortid, nutid og fremtid i Stege.

Det sker efter den 13. maj

- Jubilæumsaktiviteterne fortsætter frem til november. I ugen efter 13. maj gør vi opmærksom på:
- 19. maj (Pinselørdag) synger 'det store folkekor' - dannet af Rødkilde Højskole i anledning af byjubilæet - danske sange gennem 750 år. På Storetorv kl. 11 og kl. 13.
 - 21. maj (2. pinsedag) kan den årlige gudstjeneste med provsten, og deltagelse af provstiets præster, opleves i Stege kirke.
 - 26. maj holder Spejderne på Møn 'Sov ude dag' med Dark Sky-tema, bl.a. med fakkeltog.

PROGRAM FOR ÅBNING AF BYJUBILÆET DEN 13. MAJ 2018

- 9 - 10: Gratis morgenmad på Storetorv. Stege bys middelalder-musikanter Meonia Musica spiller og synger mellem bordene.
- 10: Musikerne trækker folk op til kirken.
- 10 - 10.30: Kvindelige Marineres Musikkorps spiller i kirken.
- 10.30 - 12: Højmesse / festgudstjeneste i Stege Kirke.
- 12 - 12.30: Sandwichs i telt på kirkepladsen. Festtaler v. borgmester Mikael Smed og Jubilæumskomiteéns formand Knud Larsen.
- 12.30 - 15: Virelai spiller op til dans og ballade på Kirkepladsen, og ind imellem synger og danser Falsterpipen de gamle middelalder-ballader.
- 13 - 15: Ildus Gøglus laver skæg og ballade med ild og gøgl, Meonia Musica spiller til.
- 13.30 - 14: Kvindelige Marineres Musikkorps spiller på Storetorv.
- 11 - 11.30: 1. premiere-forestilling på 'Stege i gamle dage', filmklip med underlægningsmusik af elever fra Musikskolen. I Stege Bio (gratis adgang, billetter kan bestilles på www.biostege.dk).
- 14 - 14.30 2. premiere-forestilling på 'Stege i gamle dage'.

Flere andre aktiviteter starter op den 13. maj, se arrangement-oversigten på de foregående sider.

Jubilæumskomiteén

House of Møn har, efter aftale med Vordingborg Kommune, påtaget sig ansvaret for gennemførelse af byjubilæet. Den praktiske planlægning og gennemførelse af jubilæet er videregivet til en jubilæumskomiteé, der består af:

- Knud Larsen, tidl. borgmester, formand.
- Jeanette Lopez-Zepeda, Møns Musum, tovholder for historie og kultur.
- Patricia Soza, tovholder på historie og kultur, web-master.
- Henrik Marril Christiansen, Justitia / Møns Marineforening, tovholder for 'det blå Møn'.
- Lone Kjeldsen, Stege Menighedsråd, tovholder for kirkelivet.
- Tina Olsen, Møns Handelsstandsforening, tovholder for handelslivet.
- Jan Hansen, journalist, tovholder for foreningslivet, markedsføring.
- Leif Rasmussen, Møns Fodboldklub.
- Michael van Deurs, Møn.NU, markedsføring.
- Peter Wulff Kåri, journalist, markedsføring.
- Erik Büchert, House of Møn, sekretær.

TAK TIL BYJUBILÆETS VENNER!

Jubilæumskomiteén vil gerne sige varmt tak til alle de gode samarbejdspartnere, som har gjort det muligt at sammensætte et omfattende og varieret jubilæumsprogram. Tak til arrangørerne, som fremgår af programmet på s. 2-3. Og til vore 'sponsorer', som er:

